

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Haandbog i Verdens-Historien. Første Deel

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 319. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: [https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1833\\_518A\\_1-txt-shoot-idm17053/facsimile.pdf](https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1833_518A_1-txt-shoot-idm17053/facsimile.pdf) (tilgået 17. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Men hei i Sædet, har Man sagt, og Mestre: Stykket af  
Phidias, Billedhuggerens Konge.

Ejdlig rader det store Platan-Blad, som de Gamle sig-  
tede Mæree ved, med tre mærkbare Tunger, hvortil de  
Te havde til det klippfulde Sparta eller Lakædæmon, hvis be-  
rømte Hoved-Stad ved Eurotas er saa aldeles forvundet, at  
Somme sige dens Grans vestenfor Helos-Floden, ved  
Mistrea, Andre østenfor ved Mogula, men at den Sparta-  
tanke Kampes Kraft og Udøielighed dog ingenlunde er uddød,  
det har Mairorternes i vore Dage gelidig beviist. Den  
teedie Tunge, vestenfor den vilde Bjerg-Kjæde Pentadakty-  
lon (Taogeten) tilhørde engang Messænierne, og det sane  
Palas, berømt af Nestors Veltalenhed, var ved Navarin,  
i hvis Havn Barbarenes Flaade ogsa som et Brand-Differ  
for Grækernes Røided gik op i Røg.

Leindevorking ligger Berne, mangfoldige i Tal, og blandt  
de nu saakaldte Joniske med Vesten havde Thakka (Thia-  
ki) med Dipskaus et stort Navn i de Græske Oldsaga, og  
Korkyra (Korfu), befolket fra Korinth, et ikke lidet i Hi-  
storien, men Korkyra, som under Perser-Krigen var den næst-  
første Samagt i Grækenland, udelukkede sig selv af det fionne  
Samfund, ved at lægge sine trefindstyre Snikker paa Lur  
ved Lænacon (Matapan) isledenfor i Linie ved Salamis \*).

Ejdsst for Mæree ligger Kreta eller Kandia, hvis  
gamle Indbyggere, just si berømte for Sandtrubed, paastod at  
hos dem var Kronos blevet Gude-Fader til Zeus, Pos-  
seidon og Pluto. Saameget er imidlertid vist, at Kreta  
var den ældste „Dronning paa Havet“ Grækerne vidste at  
nævne, som, efter Liaden, fra sine hundrede Byer sendte  
80 Skibe til Troja, og at den Kretenske Minos, siden  
Dver-Dommer i Hades, betemtes som Menstet for Græske  
Lov-Givere. Desuagtet vægerde Kretenserne sig ved at saate  
\*) Herod., VII. 163.



Leil og Brak med Sparta og Athenen i Perser-Åben og flod Skolden paa Dæleke i Delphi, atseaa paa den Græske Land \*) , saa det var intet Under at Demos ei ret vedkiende sig dres Væen, som ans blandede sig i Friheds-Kampen, men overled dem til Ægyptens; de nu maas trælle for.

I Bugten mellem Morea og dyad Man nu kaldes Ægeæ Hellas var, foruden Salamis (Soluti), stolt af Ajax, Telamons og af Æhemistokles Æolus Søn, det betømte Ægina (Ængia), som vel kun lidet forfærdede Diomedes Flaade paa det Trojanste Tog, men har ved Salamis Prisen for alle de Græske Sø-Magter, saa Bugten, for den Caronts Æ, bæer nu med Æette Ængias Navn. Ælfigere end Athenen, alt i det sidste Aarhundrede f. Gh., havde Ægina ogsaa betømte Kunstnere, hvis Høed vel var længe begravet, men opstod igjen med de opgravede Levinger af dres Bort, som slumre nu i München under Navn af de Ægineiske Kunst-Genfæter.

Æstenos, fra Æthermopolis til Athenen, stræker sig Ægripo eller Æigrepont, forðam Eubæa, betømt fra Æliaden af sine tappre Æantre, ved Marathon af sine Æretreier, og i den sidste Kamp af mere Mod end Lykke, men dog ender sig feilet til det nye Grækenland, deelagtig i dets Haab som i dets Nidder.

Æhios (Æho) og Samos ligge langt af Æed, over under Æsien, er nævnte der, og forstærkede ved Salamis kun den Ærste Flaade, men var derefter ei sene til at falde fra, og er i den sidste Friheds-Kamp drevet saare navnkundige, Samos ved sit tappre Forsvar under hele Krigen, og sin ærimelige Ællevering til Ærkerne ved Freden, og Æhios ved sin grændseløse Ælløkke, da Ærkerne doglævelig slagede det Halve af den Græske Æesolkning, over Hundredetusinde, og bortførte Æesten som Slaver.

\*) Herod. VII. 169.

